

Nieuw Haags Peil van 17 december 2006

De afgelopen week heeft laten zien hoe beweeglijk de kiezers zijn als zich gebeurtenissen voordoen die door kiezers aan de linkerkant heel anders worden beoordeeld dan door de kiezers aan de rechterkant van het politieke spectrum. De gebeurtenissen rondom het al dan niet stoppen van de uitzettingen van uitgeproduceerde asielzoekers hebben ervoor gezorgd dat veel kiezers een andere partij kozen dan op 22 november 2006. Dat belooft ook veel voor bewegingen binnen het electoraat op basis van de poging een kabinet te vormen.

Aan de linkerkant van het politieke spectrum waren de verschuivingen beperkt. Het doorgaan van de formatiebesprekingen, waaraan de PvdA wel meedoet en de SP niet heeft ervoor gezorgd dat de positie van de SP ten opzichte van de PvdA versterkt is. 7% van de PvdA kiezers stemt nu SP en 4% Groen Links. Van de SP kiezers geeft nu 1% aan PvdA te stemmen en van de Groen Links kiezers 4%.

De bewegingen aan de rechterkant zijn veel heftiger geweest. De oplossing die het kabinet gekozen heeft met betrekking tot de motie van afkeuring jegens Rita Verdonk heeft ervoor gezorgd dat nog maar 73% van de CDA-kiezers van 4 weken geleden aangeeft nu nog steeds CDA te kiezen. 11% is overgestapt naar de VVD en 10% naar PvdVrijheid! Van de VVD-kiezers is 13% overgestapt naar de PvdVrijheid.

Juist forse verschuivingen in een heel korte periode betekenen dat je op wat langer termijn heel weinig kunt zeggen. Maar het lijkt erop dat zodra de PvdA openingen maakt naar rechts of het CDA naar links dat de kiezers naar de buitenkant trekken (resp. SP en VVD+PvdVrijheid). Op dit moment heeft dat als gevolg dat de drie partijen die nu blijkbaar een regering proberen te vormen nog maar 67 zetels scoren. En als dat de uitslag zou zijn van de aanstaande provinciale statenverkiezingen dan zou deze regeringscombinatie geen meerderheid in de Eerste Kamer krijgen.

Landelijke peiling politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	Verk. TK 2003	Week 50 2004	Week 50 2005	Verk. TK 2006	10/12/06	17/12/06
CDA	44	29	34	41	40	32
PvdA	42	48	49	33	30	29
SP	9	13	17	25	27	29
VVD	28	16	22	22	21	26
PvdVrijheid	0	24	6	9	11	15
Groen Links	8	8	9	7	7	6
ChristenUnie	3	6	6	6	6	6
D66	6	3	3	3	3	3
SGP	2	2	2	2	2	2
PvdDieren	0	1	1	2	3	2
Andere partij	8	0	1	0	0	0
Totaal	150	150	150	150	150	150
CDA+PvdA+Cunie	89	83	89	80	76	67